

*Hoe de groote coninck Kaerle opten Ronchevale quam, daer bi
Roelant, Olivier ende dye andere baroenen doot vant.*

[34]

Die wijle dat Galien den wonderlijcken griffoen aensiende was, hoorde hi slain veel trompetten ende claroenen, veel peerden brijssen ende draven, maer hi en wist wat dincken, weder dat Kerstenen oft Sarazinen waren. Dairom es hi rasschelijcken gheghaen tot Maerchepijn, sijn peert, lychtelijcken daer op scrydende, ende greep een groote stercke dicke lance die hy [g4vb] daer vant, want daer laghen genoech dyversce stocken, sweerden ende hernasch. Daerna es hi ghereden na die plaetsen daer hi tselve gherucht hoorde.

Nu quam coninck Kaerle met alle sijn heyr eenen stercken draf ghereden sonder cesceren tot dat hy quam opten Ronchevale, daer hy ter eender ziden doot vont de twintich duysent kersten baroenen, die hy ghelaten hadde sinen neve Roelant, ende wel hondert duysent Sarazinen ter ander ziden op eenen hoop. De gheheele valleye vanden Ronchevale was bedect met doode lychamen. Als coninck Kaerle daer quam, leende hi vore opten zadelboom ende sprack: "Alaes mynen neve, die so veel prisens weerdich was, dyn liet ic hier als ick van hyer reysde. Och waer sal ick hem soecken?"

Doen screden van den peerde ridders ende schiltknechten. Deen vant sinen neve, dandere sinen broeder, de derde sinen oom. Die den druck ghesien hadde die elckerlike dair dreef, hi hadde uut compassien moeten screyen.

Mettien quam Galien uuter valleyen den berch op ghereden, die de Kerstenen terstont kennende wordt ende ryep met luyder stemmen tot hemlieden, segghende: "Ghy heeren ridders, baroenen, waer es coninck Kaerle? Helaes, hi heeft te langhe ghetoeft!"

Doen reet een ridder totten coninck, die tot him sprack: "Heere, siet ghinder den ridder ghereden comen die ghy dees weke ridder sloech, die u dede groeten met Godebeuf als hy de tidinghe brachte van den edelen Roelant, ende Godebeuf u seyde dat de soene was van Olivier. Hi eest. Ick kennen wel aen de wapenen. Sieten comen, lieve heere! Hy sal u tydinghe bringhen [h1ra] van uwen neve Roelant, ende hi sal u weten te segghen waer hi es."

Coninck Kaerle des ridders woerden verstaen hebbende, sloech sijn peert met sporen, tot Galien ridende. Ende als hi bi hem quam, groetten hi hem seer minlijken, segghende: “Dye Coninck der gloryen, dye ons met Sijn dierbare bloet heeft verlost, dye behoede den sone van Olyvier!”

Met dien nam hem de coninck in sinen arm ende custen, tot hem segghende: “Broedre, ick bidde u doer den ghecruysten God, leyt mi tot Roelant, eest dat ghi weet waer dat hi is.”

“Heere,” sprack Galien, “seer gherne.”

Doen reet Galien vore ende coninck Kaerle volch[h1rb]de Galien, dye hem den rechten wech leyde na de plaetsen dair de baroenen doot laghen. Ende alssi ter selver plaetcen quamen onder eenen castaniboom neven de rotce wordt coninck Kaerle siende de ses baroenen die bi malckandren doot laghen, midts den welcken hi levende meende verwoeden. Ende eer hy een woert spreken konde, viel hy driewerf in onmacht op den hals van sijn peert. Ende en hadden gedaen die hertoghe van Baviere ende Ogier van Denemercken, die hem quamen houden ende vertroosten, hi soude van den peerde ghevallen hebben, want hi was gelijck een doot mensche.